

Dodatek wychowawczy dla wszystkich rodzin zastępczych

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: wtorek, 25, kwiecień 2017 18:20

Grzegorz P. Kubalski

Odśloni: 3651

Fakt pobierania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej winien decydować o istnieniu prawa do pobierania nowego świadczenia w postaci dodatku wychowawczego (wyrok WSA w Krakowie z 28 marca 2017 roku, sygn. III SA/Kr 1422/16, nieprawomocne).

Nieistotne jest natomiast w jaki sposób - na "starych", czy też na "nowych" zasadach - wyliczona została wysokość świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka. Stanowisko przeciwne prowadziłyby do niczym nie uzasadnionego różnicowania dzieci pozostających w rodzinach zastępczych, co pozostawałoby w sprzeczności z wyrażoną w art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadą równości, oraz wynikającym z art. 72 Konstytucji RP prawem dziecka pozbawionego opieki rodzicielskiej do opieki i pomocy władz publicznych.

Powyższa teza została sformułowana przez sąd na tle stanu faktycznego, w którym rodzice zastępczy złożyli wniosek o przyznanie świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka na podstawie przepisów przejściowych ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – a ściślej na podstawie jej art. 226 ust. 6 – z którego wynikało, że sprawy o świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej, do których prawo powstało przed dniem wejścia w życie ustawy, podlegają rozpatrzeniu na zasadach i w trybie określonych w przepisach dotychczasowych – przy spełnieniu określonych warunków. W efekcie świadczenia zostały im ustalone w oparciu o przepisy wcześniej obowiązujące.

Po wprowadzeniu w ramach programu 500+ nowego świadczenia – dodatku wychowawczego rodzice zastępczy wystąpili o jego przyznanie. Spotkali się z odmową motywowaną faktem, że dodatek ten przysługuje wyłącznie osobom, które swoje świadczenia otrzymują w oparciu o przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a nie przepisy poprzednie. Sąd wskazał, że w żaden sposób nie można przyjąć argumentacji, że nowe świadczenie dotyczy wyłącznie osób pobierających świadczenia z art. 80 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Przepis ten określa w istocie jedynie dolną granicę świadczenia przyznawanego na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej ustanowionej po dniu 1 stycznia 2012 r. Natomiast dodany z dniem 1 kwietnia 2016 roku ust. 1a w art. 80 stanowi: "Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka do świadczenia, o którym mowa w ust. 1 przysługuje dodatek...".

Sąd wskazał również, że regulacja zawarta w przepisach przejściowych nie dotyczy żadnych świadczeń związanych z utrzymaniem dziecka w rodzinie zastępczej i opłatami za taki pobyt wprowadzonych po dniu 1 stycznia 2012 r., tj. po wejściu w życie ustawy. Nie dotyczy więc także nowego rodzaju świadczenia w postaci dodatku wychowawczego, wprowadzonego z dniem 1 kwietnia 2016 r. Przyjęcie odmiennej interpretacji oznaczałoby, że rodzice zastępczy składając wniosek o świadczenie wg tarych przepisów tym samym "zrzekli się" prawa do wszelkich przyszłych świadczeń, jakie ewentualnie ustawodawca wprowadzi po dniu 1 stycznia 2012 r. na rzecz dzieci korzystających z systemu pieczy zastępczej – co stanowi konkluzję nie do przyjęcia.

Odwołanie zawarte w art. 80-ust. 1a ustawy do jej ust. 1 oznacza zatem odwołanie do samego faktu pobierania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej, nie zaś tego, że muszą to być świadczenia oparte na przepisach obowiązującej obecnie ustawy.